

ВИЗНАЧЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ЦІННОСТІ КУПАЖОВАНОЇ ОЛІЇ ЗІ ЗБАЛАНСОВАНИМ СКЛАДОМ ПОЛІЕНАСИЧЕНИХ ЖИРНИХ КИСЛОТ І ПОДОВЖЕНОГО ТЕРМІНУ ЗБЕРІГАННЯ

Белінська А.П., Кричківська Л.В., Ананьєва В.В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

В роботі визначено показники біологічної цінності купажованої олії СКС, що містить у своєму складі рафіновані соєву (70 %), та соняшникову (15 %), нерафіновану кунжутну олії (15 %) з додаванням 0,01 % β -каротину. Показники класифіковано за трьома групами, що дозволяє оцінити склад поліненасичених жирних кислот (ПНЖК), вміст біологічно активних речовин і ступінь захисту від окиснювального псування ліпідів; дані наведено в таблиці.

Таблиця. Показники біологічної цінності купажованої олії

Показники	Олії				
	«ідеаль-на»	соєва раф.	соняшникова раф.	кунжутна нераф.	купаж СКС
енергетична цінність, ккал/100г	900	899	899	898	899
Показник жирнокислотного складу					
ω -6: ω -3 ПНЖК	3:1 – 10:1	6,95:1	–	122,89:1	10:1
Вміст біологічно активних речовин					
вміст β -каротину, мг/100г	8 – 10	–	–	$1,2 \cdot 10^{-2}$	10
вміст токоферолу, мг/100г	65–100	84	147	97	130
Показники захисту від окиснювального псування ліпідів					
токоферол:НЖК	<1:1000	1:688	1:573	1:910	1:663
вміст сезамолу, %	–	–	–	0,0148	0,0021
вміст сезаміну, %	–	–	–	1,10	0,165

За сумарним вмістом біологічно активних речовин СКС переважає над природними рослинними оліями, крім того, вона більшою мірою захищена від окиснювального псування за рахунок присутності в її складі рослинних антиоксидантів сезамолу і сезаміну наряду з токоферолами. Розроблена купажована олія має збагачувати раціон людини відповідно норми збалансованого харчування ПНЖК ω -3 групи і β -каротином, вміст яких у тваринних жирах і традиційних для населення України рослинних оліях мінімальний.